

Procesul de mediere în statele membre - Portugalia

Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi: [pt](#).

În loc să apelați la o instanță judecătorească, de ce să nu încercați să soluționați disputele prin mediere? Prin această cale de soluționare alternativă a litigiilor (SAL), un mediator acordă asistență persoanelor implicate într-un litigiu pentru a ajunge la un acord. Atât autoritățile guvernamentale cât și practicienii în domeniul dreptului recunosc avantajele medierii.

Pe cine ar trebui să contactați?

Portugalia dispune de un organism guvernamental centralizat responsabil de reglementarea activităților de mediere – Direcția Generală pentru Politică Judiciară (*Direção-Geral da Política de Justiça*).

Această direcție generală este un departament în cadrul Ministerului Justiției, situat la următoarea adresă:

Av. D. João II, Lote 1.08.01-E, Torre H, Pisos 2/3 1990-097, Lisabona

Date de contact:

- E-mail [✉ correio@dgpj.mj.pt](mailto:correio@dgpj.mj.pt)
- Telefon: (+351) 217924000
- Fax: (+351) 217924048 sau 217924090

Site-ul internet al direcției generale cuprinde majoritatea informațiilor disponibile privind serviciile publice de mediere, precum și alte metode de soluționare alternativă a litigiilor.

Site-ul nu vă spune cum să găsiți un mediator, deși include liste de mediatori. Odată ce s-a decis să se recurgă la mediere în conformitate cu normele ce guvernează serviciile de mediere publică, se selectează automat un mediator.

În Portugalia nu există organizații neguvernamentale (ONG-uri) care își desfășoară activitatea în domeniul medierii. Totuși, există asociații private care furnizează servicii de mediere și programe de formare pentru mediatori.

În ce domenii se poate recurge la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Medierea este permisă în diferite domenii.

Portugalia a adoptat măsuri pentru promovarea utilizării medierii în anumite domenii de drept, respectiv dreptul familiei, dreptul muncii, dreptul penal, dreptul civil și dreptul comercial.

Medierea litigiilor în domenii precum dreptul familiei, dreptul muncii și dreptul penal dispune de structuri proprii, cu mediatori specializați în aceste domenii. Medierea în materie civilă și comercială are loc ca parte a unui proces judiciar în instanțele ce instrumentează plângeri minore (*Julgados de Paz* – instanțele de pace).

Medierea poate să aibă loc și în afara jurisdicției instanțelor de mai sus, în acest caz fiind cunoscută sub denumirea de mediere extrajudiciară. Totuși, acest tip de mediere nu urmează aceleași proceduri ca în cazurile ce se înscriu în competența *Julgados de Paz* deoarece, dacă nu se ajunge la niciun acord pe parcursul medierii extrajudiciare, procesul nu poate fi înaintat spre judecată instanței, așa cum se întâmplă în cazul medierii în materie civilă și comercială, care se înscrie în competența *Julgados de Paz*.

Trebuie urmate proceduri specifice?

Medierea este pe deplin voluntară.

Mediatorii nu au un cod național de conduită, ci își desfășoară activitățile în conformitate cu Codul European de Conduită al Mediatorilor, cu anumite structuri juridice și administrative care definesc activitățile și cerințele pentru practicarea acestei profesii. Există instrucțiuni privind desfășurarea sesiunilor de mediere, metodele care pot fi utilizate pentru a realiza o relaționare sau o comunicare constructivă cu părțile și modalitatea prin care mediatorii pot propune soluționări.

Conduita mediatorilor este monitorizată de un sistem public de mediere. Monitorizarea depinde de domeniul în care aceștia își desfășoară activitatea. Sistemul public dispune de un comitet de supraveghere care monitorizează activitatea de mediere. Criteriile aplicate pe parcursul instruirii acordate mediatorilor au scopul de a insufla etica și principiile cuprinse în codul european.

Fiecare domeniu de mediere – dreptul familiei, al muncii, penal, civil și comercial – are propriul cadru juridic cu instrucțiuni pentru desfășurarea medierii.

În prezent, sistemele publice de mediere, inclusiv medierea în materie civilă și comercială care au loc în fața *Julgados de Paz*, încearcă să soluționeze numai litigiile din Portugalia, prin intermediul procedurilor și normelor prevăzute de legislația portugheză.

Informații și formare

Informațiile sunt disponibile în secțiunea privind medierea de pe site-ul internet al Direcției Generale pentru Politică Judiciară.

Portugalia deține statistici privind recursul la mediere. Direcția Generală pentru Politică Judiciară deține informații privind numărul sesiunilor de mediere inițiate, numărul medierilor care s-au încheiat cu sau fără soluționare și durata fiecărei sesiuni.

Portugalia nu are un organism național de formare a mediatorilor, aceștia fiind instruiți de organisme private. Cursurile de formare sunt aprobate de Ministerul Justiției din Portugalia. Pentru a fi aprobate, acestea trebuie să acopere un anumit număr de ore de studiu, anumite proceduri pedagogice și o programă specifică în conformitate cu legislația relevantă

Organismele private care formează mediatorii ce solicită includerea în listele întocmite de Direcția Generală pentru Politică Judiciară trebuie să îndeplinească criteriile de formare. Programul de formare garantează faptul că aceștia au capacitatea și competența profesională de a soluționa, prin intermediul medierii, litigii în domeniile dreptului familiei, al muncii, penal și civil.

Care este costul medierii?

În litigiile ce țin de dreptul familiei, nu se percepe nicio taxă, în conformitate cu articolul 147.C din Legea privind custodia copiilor, atunci când o instanță hotărăște să se recurgă la mediere. Taxele trebuie plătite în toate celelalte situații, fără excepție, excluzând cazurile în care se acordă asistență juridică.

În cazurile în care medierea are loc la inițiativa părților, costurile aferente fiecărei părți depind de obiectul litigiului, după cum urmează:

- medierea în chestiuni de drept al familiei: se vor plăti 50 EUR de către fiecare parte;
- medierea în materie penală: este scutită de taxe atunci când are loc la solicitarea procurorului sau a pârâtului și a reclamantului;
- medierea în chestiuni de drept al muncii: se vor plăti 50 EUR de către fiecare parte;
- medierea în materie civilă și comercială: se vor plăti 25 EUR de către fiecare parte (acest tip de mediere poate să aibă loc la *Julgados de Paz*, iar în acest caz, taxa se plătește în cazul în care se ajunge la o soluționare).

În cazurile în care părțile se confruntă cu probleme financiare, pentru plata taxei de mediere, acestea pot să solicite asistență juridică și să obțină o scutire din partea organismului competent (autoritățile de securitate socială - *Instituto de Segurança Social*).

Linkuri utile

[Direcția Generală pentru Politică Judiciară](#)

[Consiliul de monitorizare pentru instanțele care instrumentează plângeri minore](#)

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 29/12/2017

